

NIKKE PÄRMI

Teksti: SI Sihvola

Jatkosodassa kuten sodissa yleensä muodostui legendoja, jotka jäivät elämään. Toiset saivat hurjan maineen sotimalla räjäpäisesti, kun toiset taas...

Nikke Pärmä syntyi Alahärmässä 9.5.1887. Hänen kotonaan vallitsi ankara kuri, isä antoi pienelle Nikkelle ja hänen sisarilleen helposti piiskaa. Jos kylän lapset tekivät jotain kolttosia isä antoi omille selkäsaunan ihan varmuuden vuoksi. Niken ennätys selkäsaunoissa oli seitsemän yhdessä päivässä.

Pohjalaisena Pärmä joutui tappelemaan viinapäissään ja joutui vankilaan pariaksi vuodeksi. Tästä hän sai kokemusta komentaessaan Jatkosodan alussa ErP 21 eli ns. Mustaa Nuolta, mikä koostui vankiloista vapaaehtoisina rintamalle tulleista vangeista.

Alun perin Nikke oli kastettu Nikolaiksi Kun hän meni nimeään muuttamaan alkoi kirkkoherra vas-

tustamaan ja sanoi: ”Ettei se noin vaan käy.” Pärmä veti pistoolin esille ja kysyi uudestaan: ”Onko nimeni Nikke vai Nikolai ?” Kirkkoherra meni valkoiseksi ja myönsi: ”Kyllä se taitaa olla Nikke.”

Kesken jääneen kansakoulun Nikke suoritti loppuun 26-vuotiaana keskiarvon ollessa 9. Eli ei Nikke tyhmä ollut. Ylioppilaaksi hän kirjoitti 36-vuotiaana yksityisoppilaana .

Saksaan

Jääkäriksi Saksaan vuonna 1916 hän lähti 29-vuotiaana Saapui 27. jääkäripataljoonaan 11.2.1916 3. komppaniaan. Osallistui Misse-joen, Riianlahden ja Aa-joen taisteluihin. Ylennettiin 31.5.1917 Hilfsgruppenführeriksi. Saapui 25.12.1918 jääkärien pääjoukon mukana Vaasaan. Palveli vapaussodan aikana 1. Jääkäriyrykmentin I pataljoonan 2. Komppaniassa joukkueenjohtajana. Otti osaa Lempäälän ja Säiniön taisteluihin sekä Viipurin valloitukseen, minkä jälkeen hän toimi komppanianpäällikkönä sisällissodassamme.

Rauhan vuosina hän palveli komppanianpäällikkönä ja opetusupseerina vuoteen 1937, jolloin hän joutui siirtymään eläkkeelle kapteenina, täytettyään säädetyn 50 vuotta. Tämän jälkeen Nikke siirtyi suojeluskunnan palvelukseen toimien Kuopion sk:n päällikkönä. Talvisodan aikana hän palveli Po. PE:n piiripäällikkönä.

Hyökkäystä Itä-Karjalaan oli vuoden 1941 syksyllä jatkunut pari kuukautta, kun Suomen hallitus ja sotavoimat päättivät täydentää joukkoja vapaaehtoisilla vangeilla. Pataljoonan komentajaksi määrättiin 28.8 1941 Pärmä.

DUODA DUODA

Nikke Pärmällä oli oikeastaan neljä ominaisuutta, jotka antoivat aiheen kansan keskuudessa kiertäviin juttuihin. Hän oli sanavalmis ja uskalsi aina sanoa mielipiteensä. Useimmiten hän oli vielä oikeassa, mitä eivät esimiehet aina tunnustaneet. Mikäli alaisia oli kuulemassa väittelyitä, niin juttu lähti kiertämään.

Toiseksi Pärmi oli loistava koulutaja ja kasvattaja. Hän omasi hyvän hallitusta psykologisin keinoin, mikä oli huomioitu, kun hänet määrättiin Mustan Nuolen komentajaksi.

Hänen puhetapansa oli sinänsä jo kaskujen aihe, kun hän äänsi t-kirjaimen d-kirjaimena, joten sana missä oli paljon t-kirjaimia sai monet kuulijat hykertelemaan.

Neljäntenä hän käytti paljon sivistyssanoja, jotka eivät osuneet oikein aina kohdalleen. Voidaan olettaa, että hän tahallaan viljeli vääriä, joskin toisinaan oikeaa sanaa muistuttavia sivistyssanoja. Esim. perämoottori oli ”hemoroidimoottori”.

Ennen sotia oli Pärmi kapteenina ollessaan, esimiehensä muuan majurin kanssa joutunut riitoihin. Kerran kovan riitelyn päätteeksi oli majuri sanonut ”teistä ei koskaan tule mitään, ei majuria, eikä everstilutnanttia, jos näin kävisi söisin hatullisen paskaa!” Jatkosodan aikana, kun Nikke oli ylennetty everstilutnantiksi, hän selvitti kyseisen majurin asemapaikan. Tämä oli rintamalle kelpaamattomana sijoitettu Pohjanmaalle rehu-tehtaalle työhön. Pärmi tilasi kenttäpuhelimella puhelun kyseiseen paikkaan, jossa tutun äänen vastatessa, Pärmi aloitti: ”Duoda, derve däälä everstilutnantti Pärmi haddu sinulla onkin”, puhelu katkesi samantien.

Lähtö jatkosotaan

Lähtiessään Kuopion suojeluskunnasta vastaanottamaan pataljoonaansa, majuriksi ylennetty Pärmi totesi ykskantaan. ”Kun nyd lähden dälle arvoidukselliselle sodaredkelle, dulen sildä dakaisin joko ruumiina tai everstiludnandina.”

Pataljoonan perustamiskatselmuksessa Riihimäellä Pärmi kyseli mistä kukin on linnaan joutunut ja erään taposta tuomitun kohdalla Pärmi totesi ”Hyvä, oikein hyvä ammaddilasia me todella darvidaankin.”

Kesän 1941 aikana ErP21 sai täydennyksenä poliittisia vankeja joukkueellisen. Eräänä aamuna missä joukkue oli ollut, oli jätetty vain viesti Pärmielle missä luki:

duoda, duoda, nytten teillä kävi huono duuri, sillä vaihdoimme naapurin puolelle. Loikkareiden epäonneksi oli määrätty hyökkäyksen jatkuvan samana aamuna, niinpä he jäivät kiinni vielä etuasemissa ja Pärmi näki surkean näköisen joukkueellisen ja tuumasi heille ”Duoda, Duoda nydden deillä vasda dodella huono duuri kävi...”

Erään kerran hyökkäysvaiheen aikana, iski yöllä vartiomiehelle tupakantuska ja pensaan suojissa kyykkiessä poltteli työmiestään. Kun pimeydestä ilmestyi majuri Pärmi kesken savujen. Hätäannusissään sotamies työnsi tupakan manttelinsa taskuun ja teki ilmoituksen, johon Pärmi vastasi ”Duoda, sotamies, ettekö tiedä tämä on draakillinen paikka... ja älkää polttako armeijan manttelia” ja käänsi selkensä ja poistui.

Syyskuussa vihollinen aloitti vastahyökkäyksen Säämäjärven pohjoispuolella Mustan nuolen kohdalla ja porukka lähti juoksemaan karkuun, joten Pärmi soitta kenttäpuhelimella takana olevaan JP7 komppaniaan ja ilmoittaa ”duoda, duoda. Vänrikki dääldä dulee padaljoonani osia pakokauhussa, koita pidädellkä heidä... Ja dulee däälä ehkä ryssiäkin... Koida pidädellä heidäkin!”

Hyökkäysvaiheen aikana eversti Kuirin manasi Pärmielle, ettei meinaa saada tarpeeksi täydennystä tappioita paikkaamaan. Tähän Pärmi vastasi ”kuule sinulla ei, duoda, duoda ole oikeida kanavia, kun minä huomaan, eddä darvidsen joukkueellisen miehiä, niin soitan vain Kakolaan Durkuun ja komentan doinen kerros dänne.”

Asemasodan aikana oli ryhmä ErP21:n sotureita ruvennut nälkälakkoon, niin Pärmi antoi käskyn kipata lavallisen lautoja nauloineen ja työkaluineen heidän eteensä. Kun Nikke itse saapui paikalle ilmoittamaan, että ”Suomen valtio ei kielletyille ja nälkälakkolaisille kustanna ruumisarkkua, joten jos sellaisen haluatte, niin tehkää ne itsellenne vielä, kun teillä voimia on.” Tämän jälkeen kaikki miehet halusivat töpinään syömään ja lakko jäi siihen.

Talven tultua vuonna 1941 Pärmin pataljoona oli ilman talvivarusteita

ja lupauksista huolimatta niitä ei kuulunut, joten hän otti puhelun armeijakunnan komentajalle ja sätti tämän pystyyn ”että hyvähän deidän on siellä olla lämpimässä missä edde midään ymmärrä, kun meillä däällä daas perseed jäädy maahan kiinni.” Tämän sanottuaan pauskasi hän luurin esimiehensä korvaan. Tätä helpotti kenties se, että esimiehenä oli jääkäritoveri ”Pappa” Laatikainen. Nyt Pärmi oli tyytyväinen, kun sai sanoa alaisten kuullen esimiehilleen suorat sanat. Kun varusteet vielä tulivat parin päivän kuluessa, oli Nikke yhtä hymyä.

Keväällä 1942 Pärmin pataljoonassa jotkut miehistä sairastuivat pilkkukuumeeseen. Pataljoona määrättiin karanteeniin, ja divisioonan lääkäri epäili taudin kulkeutuneen täiden mukana vihollisen puolelta.

”Duoda duoda, pärkkele! Ensin meillä on piikkilankaesdeed, sidden miinakenddä ja sidden konepidoolimiehed kuulovardiossa.”, Pärmi huusi. ”Se on sidden vasda helvedin iso valhe, eddä yksikään däi selviäisi sieldä elävänä läpi.”

Sodan jälkeen

Hän meni Savo osakeyhtiön tehdas- ja asuinkiinteistön isännöitsijäksi. Sattuipa kerran, että joku oli ripustanut tehdassalin seinälle ison Stalinin kuvan, mistä Nikke ei tietysti tykännyt. Miehet ilmoittivat Pärmielle kuvan pysyvän seinällä, jolloin Pärmi ykskantaan vastasi. ”Duoda, duoda duindas se siinä pysyy, dun huomenna siihen tehdään ovi?” Ja ovi myös tehtiin.

Pärmi kuoli vuonna 1957 uuden vuoden aattona, saavutettuaan 70 vuoden iän. Kunniamerkkejä hänelle myönnettiin seuraavasti: VR 4, SVR 2, Ts mm sk, Js mm.